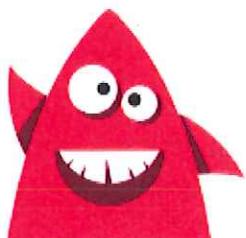

Centrum voľného času , Ulica mládeže 2688/13, 058 01 Poprad

Koncepčný zámer rozvoja Centra voľného času v Poprade na obdobie

2023/ 2024 – 2024/ 2025

Mgr. Ingrid Lindemanová

Úvod

Výchova a vzdelávanie sa v našej spoločnosti považuje za základný pilier jej ďalšieho rozvoja a jednu z rozhodujúcich podmienok úspešnej integrácie v európskom dome. Podpora aktívneho využívania voľného času detí a mládeže, ich participácia na živote miest a obcí, neformálne vzdelávanie, to všetko vedie k naplneniu tohto poslania.

Štátne voľnočasové zariadenia majú svoje neodmysliteľné zastúpenie pri organizovaní mimoškolskej činnosti. Ponúkajú deťom a mládeži do 30 rokov možnosť užitočného trávenia voľného času vymedzeného na oddych, regeneráciu fyzických aj duševných síl, na socializáciu, spoznanie ľudí s podobnými záujmami.

Predložená koncepcia je voľným pokračovaním predošlých koncepčných zámerov.

Základné potreby mladých ľudí

- Potreba patríť niekam: túžba niekam patríť je prirodzenou potrebou, ktorá napomáha spájať mladých ľudí s inými. Možnosť patríť do nejakej skupiny je dôležitá pre individuálny osobnostný rast, formovanie názorov a hodnôt pre samostatný život v dospelosti.
- Nezávislosť: potreba nezávislosti na rodičoch je znakom dospievania. Túžba byť nezávislý môže spôsobovať z pohľadu dospelých mnohé komplikácie, je však nevyhnutné poskytnúť mladým ľuďom priestor pre ich ďalší rozvoj.
- Úspech: mladí ľudia chcú a potrebujú vedieť, kedy má ich snaženie cenu, či zmysel. Do úvahy treba brať tak individuálny, ako aj širší sociálny prospech.
- Nové skúsenosti: mladí ľudia chcú dospiet' a chcú byť zapojení. Pre svoj rozvoj potrebujú širšie spektrum skúseností, aby si mohli rozšíriť svoje horizonty.
- Náklonnosť, záujem: v tomto prípade ide o klúčovú potrebu vo vzťahu k rozvoju osobnosti. Platí vo všeobecnosti, že každý človek potrebuje mať pocit, že ho iní chcú, majú radi a to napriek jeho nedostatkom.

Charakteristika a zameranie CVČ v Poprade

Centrum voľného času (ďalej len CVČ) v Poprade je školské zariadenie s právnou subjektivitou. Je rozpočtovou organizáciou mesta Poprad, ktoré je zároveň zriaďovateľom našej organizácie.

V zmysle legislatívy je hlavným poslaním CVČ zabezpečiť efektívne využívanie voľného času čo najväčšiemu počtu záujemcov z radov detí, mládeže, prípadne ich rodičov a zároveň poskytovať odbornú a metodickú pomoc v oblasti práce s deťmi a mládežou v ich voľnom čase.

MŠVVaŠ SR prezentuje prácu CVČ:

„ Centrá voľného času v súlade s platnou legislatívou vytvárajú podmienky na neformálne vzdelávanie, organizujú a zabezpečujú výchovno-vzdelávaciu činnosť prostredníctvom rozvoja záujmov detí a mládeže.

Centrá voľného času vytvárajú podmienky, organizujú a zabezpečujú výchovno-vzdelávaciu, záujmovú, rekreačnú a športovú činnosť pre deti a mládež v priebehu celého kalendárneho roka, vrátane školských prázdnin. Dôraz kladú najmä na:

- a) nové formy spolupráce mládeže s miestnou samosprávou,
- b) prácu s informáciami pre deti a mládež vo voľnom čase,
- c) vytváranie predpokladov pre aktívnu spoluprácu všetkých subjektov, ktoré sa zaobrajú problematikou voľného času detí a mládeže v obci a kraji v záujme účinného napĺňania miestnej politiky vo vzťahu k deťom a mládeži,
- d) realizáciu programov a projektov orientovaných na prevenciu a ochranu detí a mládeže pred sociálno-patologickými javmi a potláčanie ich vplyvov,
- e) neformálne vzdelávanie detí a mládeže.

Centrá voľného času implementujú do svojej činnosti tie prioritné úlohy a opatrenia, ktoré, vychádzajúc zo Stratégie SR pre mládež.

Centrá voľného času na pomoc pri výchove vo voľnom čase využívajú metodickú, školiacu, informačnú a poradenskú činnosť IUVENTY (www.iuventa.sk) – aktuálne NIVAM.“

Zariadenie slúži nielen samotným občanom s trvalým pobytom v meste Poprad, ale záujem byť členom CVČ v Poprade rasti aj od občanov z okolitých obcí. Naše služby majú právo využívať aj záujemcovia z okolitých obcí.

Centrum voľného času pracuje podľa viacerých záväzných dokumentov, zákonov, vyhlášok, smerníc – Zákon 245/2008 Z.z. – Zákon o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Zákon č. 282/2008 Z. z. – Zákon o podpore práce s mládežou a o zmene a doplnení zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Vyhláška č. 22/2022 Z. z. – Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky o školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach.

Centrum voľného času v súčasnosti organizuje a zabezpečuje výchovno – vzdelávaciu činnosť, záujmovú, rekreačnú a športovú činnosť pre deti a mládež, vytvára podmienky na neformálne vzdelávanie.

Výchovno – vzdelávacia činnosť centra voľného času sa realizuje ako:

- pravidelná – v záujmových útvaroch, krúžkoch a kluboch
- príležitostná – vedomostné súťaže, športové súťaže a aktivity, exkurzie, prehliadky, prednášky, aktivity pre mládežnícky parlament, aktivity pre mladých ľudí do 30 rokov a iné
- spontánna – relaxačné a rekreačné činnosti
- prázdninová – prímestské tábory, zahraničné tábory, krátkodobé aktivity pre deti a mládež
- organizovanie voľnočasových aktivít, na ktorých sa zúčastňujú aj deti a iné osoby, ktoré nenavštievujú centrum
- realizácie projektových aktivít – vzdelávania, NFV (Erasmus +, PRIORITY – NIVAM..)

Personálne zabezpečenie

V CVČ pracujú piati interní pedagogickí zamestnanci, z toho jeden je riaditeľka CVČ, tri zamestnankyne sú samostatné pedagogické zamestnankyne, jeden zamestnanec je začínajúci pedagogický zamestnanec, pedagóg, ktorý začína svoju pedagogickú prax a nastúpil do adaptačného vzdelávania. Ďalší piati zamestnanci sú nepedagogickí zamestnanci:

- personalistka
- účtovníčka
- upratovačky
- údržbár.

Záujmovú činnosť vedú aj externí zamestnanci pracujúci na dohodu o pracovnej činnosti. Ich počet, ktorý sa pohybuje v rozmedzí 125 – 137 závisí od naplnenosť konkrétnych záujmových útvarov.

Okrem týchto zamestnancov máme občasne ďalších zamestnancov, ktorí vykonávajú prácu na základe Dobrovoľníckych zmlúv – hlavne v predmetových vedomostných olympiádach, kultúrnych postupových súťažiach, či príležitostných aktivitách vykonávaných pre mesto Poprad, pre našich partnerov (športové či kultúrne kluby).

Vízia Centra voľného času v Poprade

Moderné a flexibilné centrum voľného času s priateľskou atmosférou pre cieľové skupiny vo veku 5 – 30 rokov, schopné pružne reagovať na potreby klientov v oblasti voľno-časových aktivít, rozvíjania ich talentu a tvorivosti. V CVČ ide hlavne o pozitívny rozvoj identity mladého človeka, ktorý môže nastať len vtedy, ak má tento človek pocit osobného prospechu (well-being) a pocit spojenia s inými a záväzku voči iným. V rámci CVČ preferujeme univerzálne potreby a hodnoty mládeže:

- Bezpečnosť a štruktúra: Pocit individuálneho bezpečia nie len celkovo v osvete, ale in na individuálnej úrovni, pokiaľ ide o každodenný život či dianie. V princípe ide také každodenné fungovanie, ktoré je pre jednotlivca dobre predvídateľné.
- Spoluáležitosť a členstvo: Pocit, že individuálne hodnoty sú hodnotami zdieľanými v širšej rodine či komunité.
- Samostatnosť a schopnosť prispievať: Ide o pocit, že jednotlivec je „dobrým človekom“, ktorý pomáha sebe aj druhým.
- Uvedomenie si seba samého a duchovnosť: Pocit, že jednotlivec je jedinečným a unikátnym spôsobom spojený so širšou rodinou, kultúrou, komunitou, ale tiež vyššími božstvami či princípmi.
- Nezávislosť a kontrola nad vlastným životom. Pocit, že jednotlivec má kontrolu nad tým, čo sa deje v jeho každodennom živote a je zodpovedný jednako za to, ako sa rozhodne konáť, ako aj za dôsledky svojho vlastného konania.
- Blízky, trvalý vzťah aspoň s jedným z rodičov. Pocit, že jednotlivec má silný a stabilný vzťah s dospelým človekom.
- Kompetencie a majstrovstvo. Pocit, že si jednotlivec rozvíja svoje zručnosti a v budúcnosti dokáže uspiet’.

Špecifické ciele:

- Byť verejnou inštitúciou, otvorenou každej spolupráci, ktorá sa podieľa na formovaní aktívneho a bezpečného komunitného života pre deti a mládež v meste.
- Širokou ponukou záujmových činností vytvoriť priestor na uspokojenie a rozvoj individuálnych potrieb, záujmov, nadania a talentu cieľových skupín.
- Byť efektívne fungujúcou organizáciou, uplatňujúcou nové trendy v práci s deťmi a mládežou.
- Prirodzenou, nenásilnou formou rozvíjať potrebu zdravého spoločenského kontaktu.
- Zážitkovým a neformálnym vzdelávaním prispievať k rozširovaniu obzoru detí a mládeže v rôznych oblastiach bežného života.
- Pri možnostiach podávať projektové návrhy a pri ich kladnom schválení, realizovať mobilitu mládeže, mobilitu PsM, vzdelávať sa v NFV.

Plán koncepcie rozvoja CVČ v jednotlivých oblastiach

Koncepcia rozvoja výchovno – vzdelávacieho procesu v CVČ:

- aktualizovať ponuku záujmových útvarov podľa záujmu detí a mladých ľudí,
- v prípade záujmu detí vytvoriť záujmové útvary, kde bude prevládať voľná hra detí,
- v ponuke aktivít pre deti a mládež sa zamerať predovšetkým na rozvoj komunikácie a schopnosti tímovej práce,
- zabezpečiť na požiadanie programy pre kolektívy detí z materských, základných a stredných škôl v Poprade a okolí v oblasti prevencie pred kyberšikanou, dni otvorených dverí, programy podporujúce rozvoj detí v oblasti rôznych vied,
- sústredit pozornosť aj na vyššiu vekovú skupinu mladých ľudí do 30 rokov,
- propagovať pozitívny vplyv výchovy v rodinách, organizovať podujatia na podporu tejto výchovy,
- zapájať sa do rôznych grantových programov a tým získavať finančné prostriedky na organizovanie zaujímavých podujatí a finančne náročnejších edukačných aktivít pre deti a mládež,
- využívať inovatívne formy neformálneho vzdelávania pri práci s deťmi a mládežou,
- rozvíjať možnosti verejnej prezentácie pre jednotlivcov a kolektívy záujmovej umeleckej činnosti, športu prostredníctvom rôznych súťaží, prehliadok a výstav,
- organizovať športové súťaže, tvorivé dielne s celomestskou pôsobnosťou,
- letnú činnosť vyplniť dennými tábormi s pestrými voľnočasovými aktivitami,
- vzdelávať pracovníkov s mládežou metódami neformálneho vzdelávania,
- v kontrolnej činnosti venovať systematickú pozornosť organizácii a výkonu pravidelnej činnosti záujmových útvarov podľa rozvrhu týždennej činnosti, so zameraním na aktuálne a pravidelné vedenie záznamov o práci v záujmovom útvaru s cieľom udržania resp. zvýšenia kvality činnosti týchto útvarov.

Koncepcia personálneho zabezpečenia prevádzky CVČ

- zabezpečiť dobré podmienky pre činnosť pracovníkov CVČ a zároveň pre zvýšenie ich motivácie,
- podporovať a vytvárať podmienky na zvyšovanie odbornej kvalifikácie pracovníkov CVČ prostredníctvom školení a kurzov prezenčou aj dištančnou formou,
- ďalej vytvárať príležitosti pre absolventov stredných a vysokých škôl pre získanie vedomostí, zručností a absolventov prostredníctvom poskytnutia absolventskej praxe,
- získavať granty na dobrovoľnícku činnosť mladých do 30 prostredníctvom ESZ,

- intenzívne spolupracovať s externými zamestnancami pri príležitostných podujatiach, pri vedomostných olympiádach, jednorazových aktivitách a prázdninovej činnosti.

Koncepcia materiálno-technického a priestorového zabezpečenia prevádzky CVČ

- podporovať vytváranie bezpečných priestorov a vhodných materiálno – technických podmienok pre vzdelávanie detí a mládeže v čase mimo vyučovania,
- nadálej využívať formu prenájmu priestorov pre činnosť pravidelných záujmových útvarov či organizovanie podujatí ak tieto priestory poskytnú bezpečné a atraktívne prostredie pre klientov centra,
- využívať prenájom priestorov pre realizáciu predmetových olympiád na mestskom úrade, v základných a stredných školách na území mesta Poprad
- zabezpečiť ďalšie vnútorné priestory pre výkon pravidelných činností v oblasti športu, o ktoré je medzi deťmi najväčší záujem
- využívať grantové programy na získanie finančných prostriedkov pre modernizáciu materiálno – technických podmienok celého centra a to aj aktívou participáciou vedúcich jednotlivých záujmových útvarov na tvorbe a realizácii grantových programov.

Koncepcia rozvoja spolupráce CVČ s inými subjektmi

- pokračovať vo funkčnej, aktívnej spolupráci so subjektmi, ktoré pracujú s deťmi a mládežou: s materskými školami, základnými a strednými školami, športovými klubmi, odborom školstva, mládeže a športu, oddelením kultúry, cestovného ruchu a prezentácie mesta, mestskou knižnicou a orgánmi miestnej samosprávy ako je komisia školstva, kultúry a športu pôsobiaca pri mestskom zastupiteľstve,
- začať spoluprácu s podnikateľskou sférou v regióne, regionálnymi organizáciami,
- pokračovať v spolupráci CVČ so stavovskou organizáciou Asociáciou CVČ SR s cieľom participácie na spoločných podujatiach a výmeny skúseností, práce na vypracovaní, pripomienkovanie štátnych kurikulárnych dokumentov,
- využívať metodickú, školiacu, informačnú a poradenskú činnosť NIVAMu, využívať ich metodické materiály, príklady dobrej praxe, online vzdelávanie a webináre.

Koncepcia propagácie činnosti CVČ

- razantnejšie propagovať ponuku príležitostnej činnosti CVČ a to najmä:
  - a) príspevkami na facebookovú stránku,
  - b) rozširovaním počtu členov skupiny CVČ na facebooku,
  - c) zverejňovaním príležitostných aktivít v regionálnych médiách,
  - d) požiadavkou na zriadenca o jednoduchší prístup k sekcií Centrum voľného času na webovej stránke mesta,
  - e) pokračovať v pravidelnú informovanosti o plánovaných a zrealizovaných aktivitách, záujmovej činnosti, podujatiach CVČ,
  - f) zverejňovať na webe dôležité dokumenty, všetky aktuálne tlačivá na stiahnutie
  - g) publikovať články o činnosti CVČ v miestnej tlači,

h) využívať moderné elektronické spôsoby komunikácie prostredníctvom mailov, webovej stránky, facebookovej stránky, SMS na zefektívnenie komunikácie s klientmi centra, ich zákonnými zástupcami i so zamestnancami.

Formy prezentácie CVČ

Ahoj LETO!!! CVČ vás volá – prezentácia záujmových útvarov na verejnosti.

MDD v CVČ – aktivity pre široké masy pri rezortnom sviatku detí.

MDD v meste Poprad – spoluorganizovanie kultúrnych aktivít na námestí.

Made in Slovakia – prezentácia CVČ na celomestskej akcii v detskom mestečku.

Spoluorganizovanie športových aktivít a športových olympiád v meste Poprad spolu s odborom školstva – referátom športu.

Fotodokumentácia resp. videodokumentácia zo všetkých podujatí CVČ, prezentácia CVČ v TV Poprad, vhodné publikovanie pri rôznych príležitostach

Záver

Zmysluplné trávenie voľného času zohráva veľkú úlohu pri formovaní osobnosti dieťaťa. Okrem rozvíjania jeho záujmov, socializácie v priateľskom a bezpečnom prostredí, prispieva vo veľkej mieri i k prevencii detí pred sociálno – patologickými javmi. CVČ otvára priestor aktívnej relaxácie, nielen rodičom a súrodencom, ale i ostatným rodinným príslušníkom. Deje sa tak i v čase víkendov či prázdnin, kedy sú väčšinou brány škôl zatvorené. Pestrá paleta jeho činnosti má možnosti ďalej sa rozširovať a zatraktívňovať, pokiaľ obyvatelia mesta a okolitých obcí prejavia svoj záujem.